

Umeå kommuns funktionshinderråd

Tid: Fredagen den 9 februari 2024 kl. 13.00-16.30

Plats: Stadshuset, kommunstyrelsens mötesrum

Beslutande: Tomas Wennström (S), kommunstyrelsen, ordförande
Robert Axebro (C), byggnadsnämnden
Joline Göttfert (M), (tjg. ersättare), fritidsnämnden
Maria Lindvall (L), för- och grundskolenämnden
Jan Lundberg (S), gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Stefan Nordström (M), (tjg. ersättare), tekniska nämnden
Anderas Lundgren (S), individ- och familjenämnden
Ronny Kassman (S), äldre- och funktionshindernämnden
Christin Broman, Funktionsrätt Umeå,
Tim Johansson, Funktionsrätt Umeå
Anders Jonsson, Funktionsrätt Umeå
Lena Renlund, Funktionsrätt Umeå
Monica Östenson, Funktionsrätt Umeå
Ann-Charlotte Nilsson, Funktionsrätt Umeå
Maria Holmgren, (tjg. ersättare), Funktionsrätt Umeå
Urban Clarin, RTP
Jenny Näslund, SRF

Övrig deltagare: Se nästa sida

Sekreterare:

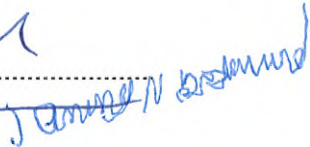

..... § 1-11
Tordleif Hansson

Ordförande:

.....
Tomas Wennström

Justerare:

.....
Ann-Charlotte Nilsson

.....
Jenny Näslund

BEVIS

Organ: Umeå kommuns funktionshinderråd
Sammanträdesdatum: 2024-02-09
Förvaringsplats: Kommunledningsstaben

Underskrift:
.....
Tordleif Hansson, sekreterare

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Elmer Eriksson (M), kommunstyrelsen

Jimmy Liljefelt (S), för- och grundskolenämnden

Hanna Lundin Jernberg (L), individ- och familjenämnden

Abbas Haghjo, Funktionsrätt Umeå

Tone Höstman-Salwin, RTP

Tjänstepersoner och övriga

Bianca Byring

Emil Forsberg

Dan Gideonsson

Malin Björkman

Karolina Lundqvist

Johan Tovetjärn

Mikael Brändström

Tordleif Hansson, sekreterare

§ 1

Upprop, val av justerare samt godkännande av dagordning

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar

att utse Ann-Charlotte Nilsson och Jenny Näslund till justerare samt

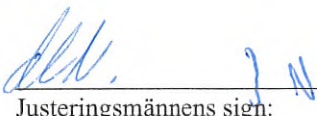
att fastställa dagordningen

Ärendebeskrivning

Tomas Wennström (kommunstyrelsen) hälsar alla välkomna till dagens möte med Umeå kommuns funktionshinderråd, UFR.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

§ 2

Föregående möte

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Protokollet från föregående möte är inte klart.

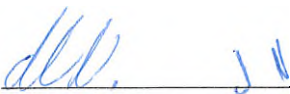
Funktionshinderrådet konstaterar att mer information kring ärendena före mötet, lämpligen i samband med kallelsen, skulle underlätta vid sammanträdet.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

§ 3**Inköp via beställning****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit emot informationen.

Ärendebeskrivning

Projektet inköp via beställning är nu i avslutningsfas. Införandet har genomförts enligt tidplan. Inom äldreomsorgen är det klart medan det för stöd och omsorg beräknas vara klart under mars månad. En utvärdering och sammanfattning av projektet pågår.

Utfallet i verksamheten är positivt och uppskattat arbetsmiljömässigt. Personalen slipper bära matkassar och brukarnas betalkort eller kontanter. För brukaren finns det positiva effekter som exempelvis att det finns fler maträtter att välja bland. Inom den kommunala hemtjänsten har 107 av 384 brukare blivit helt självständiga. Ett stort antal packar upp varorna själva och behöver bara hjälp med beställning. På det stora hela är det positivt. När det gäller avgifter följer kommunen Sveriges kommuner och regioners, SKR, rekommendation. Tidsåtgången för att göra beställningar har hållits. Det har alltså inte gått ut över den enskilde brukaren.

Funktionshinderrörelsens representanter ställer frågan vad SKR har med detta att göra? Det känns partiskt i förhållande till kommunen.

Kommunen svarar att man inte får subventionera tjänster och inte konkurrera med tjänster som levereras på den privata marknaden.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller vidare att det i vanliga fall finns en maxtaxa vid beställning och handling. I det här fallet tillkommer 400 kronor extra.

Kommunen svarar att SKR tänker sig att alla har någon form av kostnad för leverans av mat.

Funktionshinderrörelsens representanter undrar hur de brukare som inte betecknas som självständiga gör nu?

Kommunen svarar att en hög andel är relativt självständiga.

Justeringsmännens sign: J V

Utdraget bestyrks:

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att leverans av mat ingick i högkostnadsskyddet innan det blev fråga om digitalisering av inköp. Den kostnaden ingår inte idag varför kostnaden har ökat med 400 kronor.

Kommunen håller med om att det kan bli en merkostnad. SKR anser att kommunen ska ta ut en kostnad för att anskaffa mat.

Funktionshinderrörelsens representanter tycker att man ska sluta hänvisa till SKR. Det är dyrare att köpa mat digitalt. Vid en direkt jämförelse mellan köp i butik respektive digitala inköp blev det åtta procent dyrare att göra en digitalbeställning

Kommunen hänvisar till att SKR:s jurister utrett frågan om avgifter.

Funktionshinderrörelsens representanter lyfter fram att argumentet vid införandet av inköp via beställning var bristen på personal inom hemtjänsten. Då sades det inte något om avgifter utifrån SKR:s rekommendationer.

Kommunen svarar att grundsyftet med detta fortfarande är att lösgöra personal. Mer information om hur berörda har uppfattat detta kommer i projektets slutrapport.

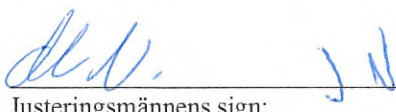
Funktionshinderrörelsens representanter undrar vilka lagar och vilken juridisk grund som kommunen kan hänvisa till.

Kommunen hänvisar till socialtjänstlagen §8, hälso- och sjukvårdslagen §17, föreskrifter från Socialstyrelsen och socialtjänstförordningen.

Funktionshinderrörelsens representanter reagerar på att införandet inom stöd och omsorg ska ske innan slutrapporten är klar. Den delen av införandet har inte varit föremål för samråd och samverkan. Alla beslut som har stor påverkan på medborgarna ska föregås av samråd och samverkan. Den ska initieras av kommunen och ske tillsammans med funktionshinderorganisationerna. Samverkan ska ske tidigt i processen.

Rådets ordförande Tomas Wennström (kommunstyrelsen) hänvisar till att frågan har varit uppe i funktionshinderrådet tidigare.

Funktionshinderrörelsens representanter pekar på att frågan om inköp via beställning för stöd och omsorg inte varit uppe i funktionshinderrådet.

Andreas Lundgren (individ- och familjenämnden) redovisar att projektet berör hela socialtjänsten. Då måste frågan behandlas lika i de båda nämnderna individ- och familjenämnden samt äldrenämnden.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att alla inte kan behandlas lika. Brukarna inom respektive nämnd har olika behov. Individen måste få det stöd som den behöver.

Andreas Lundgren (individ- och familjenämnden) svarar att insatsens utformning ska vara densamma.

Funktionshinderrörelsens representanter tar upp det faktum att 107 personer i projektet avlagt sig hjälp med själva inköpen. Är tolkningen att de är självständiga korrekt? Kan det i stället bero på att det är krångligt, dyrt eller bero på annat?

Hanna Lundin Jernberg (individ- och familjenämnden) menar att rådet pratar om olika saker. Det är tydligt att vi inte klarar samverkan på ett bra sätt. Det är viktigt att detta delges politikerna.

Kommunen förklarar att alla insatser föregås av en biståndsbedömning. Den som har ett behov ska få det tillgodosett. Behoven bryts isär och bedöms var för sig. Självständighet innebär att personen inte har behov av kommunens insatser.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att begreppet självständighet bör tas bort i det här fallet. En sådan formulering riskerar att bli ett sluttande plan. På funktionshinderrådets utbildningsdag borde begreppet "samverkan" tas upp. Det begreppet är en stor del till att vi inte förstår varandra.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Emil Forsberg

Justeringsmännen sign:

Utdraget bestyrks:

§ 4

Redovisning/återrapport från nämnder**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrådet får information av de representanter som sitter i kommunens olika nämnder. Tillgänglighetsstrategen har skickat en kort anvisning till berörda nämnder kring vilken typ av frågor som bör redovisas i funktionshinderrådet.

Byggnadsnämnden

Frågan om elrullstolsgarage har diskuterats många gånger i rådet. Kommunfullmäktige har nu beslutat om handläggningsordningen tills nya regelverk och ny lagstiftning finns på plats.

För- och grundskolenämnden

Stort fokus nu på projektet "Hot och våld i skolan" med fokus på lärarnas situation. Det handlar bland annat om behovet av fler vuxna i skolan och att polisanmälan ska göras vid hot och våld.

Fritidsnämnden

Fritid för alla står för närvarande utan fast lokal. Just nu finns en kortsiktig lösning nämndens representanter återkommer när lokalfrågan fått en mer permanent lösning. Orsaken till detta är att lokalhyran blev för hög.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att detta borde ha skötts bättre med längre framförhållning. Som det är nu hänvisas deltagarna till utomhusaktiviteter, digitala träffar eller träffar med lägre frekvens än tidigare.

Äldrenämnden

Personalförsörjning är ett stort bekymmer. Prognosen fram till 2027 visar på att 40 procent av personalstyrkan fattas.

Individ- och familjenämnden

Även här är personalförsörjningen ett stort problem. Det finns inte tillräckligt med personal. Ekonomin visar underskott i förhållande till budget. När det gäller samverkan inom LSS pågår det ett arbete med att förbättra samverkan i ärenden som rör funktionshinderrådet.

Kommunstyrelsen

Kommunen kommer att behöva göra mycket stora investeringar kring vattenförsörjningen. Det handlar om såväl dricksvatten som avloppsvatten.

Tekniska nämnden

Funktionshinderrörelsens representanter frågar om tretimmarsregeln kring handikapparkeringar har diskuterats vid nämndens sammanträden. Svaret är att detta rör besöksparkeringar, inte arbetsplatsparkeringar. Det är skälet till att tretimmarsregeln ligger fast.

Personalnämnden

Nämnden konstaterar att det är viktigt att behålla den personal som redan är anställd. Frågor kring medinflytande och medarbetarskap behöver utvecklas.

Även de nya reglerna kring dygns- och veckovila står i fokus för nämnden.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

Justeringsmännen sign:

Utdraget bestyrks:

§ 5

Efterdiskussion – nämndernas redovisning/återrapport

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Tillgänglighetsstrategen informerar om att syftet med informationen från nämnderna är att den ska vara kortfattad och fokusera på frågor som är av intresse för funktionshinderrådet.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

§ 6

Riktlinjer för rådgivande organ – information**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrådet får en kort bakgrund till ärendet och de utgångspunkter som legat till grund för översynen av kommunens olika rådgivande organ. Ärendet har tagits upp i funktionshinderrådet vid ett tidigare tillfälle.

Kommunen har inrättat fem rådgivande organ men det har saknats kommunövergripande reglering av ett antal saker. Under våren 2023 utarbetades ett förslag till riktlinje för rådgivande organ. Därefter skickades detta på remiss till berörda myndigheter och föreningar. Inkomna remissyttranden har sammanställts och bearbetats för att få fram ett förslag till riktlinje för rådgivande organ.

Den processen har medfört ett antal förslag på förändringar. Riktlinjerna ska nu beredas politiskt och den 24 februari kommer kommunfullmäktige att hantera ett reviderat förslag till riktlinje för rådgivande organ.

Funktionshinderrörelsens representanter undrar bland annat var samverkan ske? Organisationen ska svara för samverkan. Vidare tas frågan om dokumentation upp. Vad innebär det att ta bort det formella i ett protokoll som är justerat? Är det nu bara ordförande som ska godkänna texten?

Kommunen svarar att den senare frågan kommer att regleras i respektive råds föreskrift. Idag ser sådant väldigt olika ut i de olika rådgivande organen.

Funktionshinderrådets ordförande Tomas Wennström (kommunstyrelsen) framhåller att funktionshinderrörelsens representanter kan få sina synpunkter tillagda även i en minnesanteckning. Det viktiga är att tillsammans arbeta fram och komma överens om arbetsformerna.

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Umeå kommuns funktionshinderråd

2024-02-09

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Informationsmaterial

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

LLV.

Justeringsmännens sign:

JN

Utdraget bestyrks:

§ 7**Verksamhetsplan och mötestider 2024****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar

att hålla ett digitalt möte den 13 mars för att besluta om verksamhetsplan kl. 13.00

att hålla sammanträde fredag den 22 mars kl. 13.00-16.00

att hålla samråd/workshop etapp 2 fredag 19 april kl. 09.15-11.45

att hålla sammanträde fredag 19 april kl. 13.00-16.00

att hålla utbildning fredag den 31 maj kl. 09.30-16.00

att hålla sammanträde fredag den 13 september kl. 13.00-16.00

att hålla temaråd fredag den 25 oktober kl. 13.00-16.00

att hålla sammanträde fredag den 29 november kl. 13.00-16.00

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrådet diskuterar verksamhetsplanen för år 2024 och kommer fram till att rådets ledamöter får skicka in sina synpunkter skriftligt till tillgänglighetsstrategen för vidare beredning av presidiet. För att kunna besluta om verksamhetsplan behövs ett kort digitalt möte som enbart behandlar verksamhetsplanen.

Funktionshinderrådet beslutar även om mötestider och dag för utbildning.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

§ 8

Program för tillgänglighet, etapp 2 – information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ärendet tas inte upp vid dagens sammanträde.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 9

Förändrade servicenivåer vissa insatser inom funktionshinderomsorgen – information**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrörelsens representanter inleder med att ge sitt perspektiv på frågan. Det handlar om såväl samverkan som konsekvenser. Frågan borde ha diskuterats i ett längre perspektiv. LSS är en rättighetslag. Samverkan i ett tidigt stadium sparar tid och resurser och skapar goda relationer och respekt. Det ska ske tidigt i processen. I april 2023 fick förvaltningen ett uppdrag men funktionshinderrådet fick ingen information. Beslut togs 2023-12-20 utan samverkan och samråd. Umeå kommun ska förhålla sig till lagen i handling.

Kommunens representanter informerar om att uppdraget handlar om effektiviseringar inom individ- och familjenämnden genom att hitta nya arbetssätt. Det finns en stor kompetensförsörjningsbrist inom verksamheten men det handlar även om ekonomi. Antalet äldre kommer att öka samtidigt som antalet i arbetsför ålder kommer att minska. Inom LSS och personlig assistans driver regeln om 11 timmars dygnsvila på kostnaderna.

Det fanns inga förslag förrän i november och en avsaknad av lämpligt forum för samverkan i LSS-frågor. Kommunen borde dock ha tagit del av idéer och förslag från funktionshinderorganisationerna.

Bland de beslut som nu tagits finns bland annat ökad samplanering av personal och byggande av LSS-boenden i tvåplanslösning. Behoven och därmed köerna ökar och syftet är att kunna erbjuda fler platser inom LSS-boenden centralt. Vidare har ett antal personer idag matsubventioner. Dessa kommer att avvecklas så snart det är möjligt.

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

Funktionshinderrörelsens representanter ställer sig frågan med vilka möjligheter som kommunen kan säga emot LSS? LSS är en rättighetslag och det är konstigt att kommunen ger sig rätten att bryta mot lagen. Det har inte gjorts någon konsekvensanalys. Begreppet servicenivåer finns inte inom LSS.

Kommunens representanter svarar att det inte är pengarna som styr utan bristen på personal. Att bygga ett boende i två våningar är ett test. Det är inte olagligt. Det är heller inte klart exakt hur byggnaden ska fyllas. Kommunen vill pröva om det går att lös behoven av insatser på ett annat sätt.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att kommunen har en planeringsskyldighet. Att inte samverka är ett brott mot svensk rätt. Det håller inte.

Kommunens representanter svarar att om det hade funnits möjligheter hade det skett en samverkan tidigare. Det enda konkreta som ännu har gjorts är beställningen av lokaler. Kommunen måste hantera bristen på arbetskraft.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att förändringar i servicenivåer inte finns inom LSS och frågar också vad underskottet på 90 miljoner kronor består av? När det gäller den testpilot som nämns saknas samverkan samt risk- och konsekvensanalys. Vidare finns både överkapacitet och personalbrist idag. Vad räknas som centralt när det gäller boenden?

Kommunens representanter svarar att det finns en överkapacitet och personalbrist samtidigt. Även heltidsreformen påverkar detta. Kommunen är väl medveten om att begreppet servicenivåer inte finns inom LSS. Det används för att ge en beskrivning och för att göra jämförelser. Vidare krävs en viss volym för att kunna samplanera personal. Det kommer att göras en risk- och konsekvensanalys i respektive boende, i brukarforum. När det gäller boenden centralt avses centralorten Umeå inom femkilometersstaden.

När det gäller LSS-råd så håller det på att utarbetas ett förslag. Rådet beräknas komma i gång under hösten.

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Umeå kommuns funktionshinderråd

2024-02-09

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Malin Björkman

Karolina Lundqvist

Johan Tovetjärn

M.L.

J.N.

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

§ 10

Sekreterare för funktionshinderrådet – information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrådet får information om att sekreterarskapet kommer att föras över till den del av stadsledningskontoret som ansvarar för sekreterarskap i styrelser och nämnder inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Mikael Brändström

Justeringsmännens sign:

Utdraget bestyrks:

§ 11

Muntlig sammanfattning från arbetsgrupper

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ärendet hinner inte tas upp vid dagens sammanträde på grund av tidsbrist.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

AK

Justeringsmännens sign:

JN

Utdraget bestyrks: